

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik. izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 14. grudna 1888.

List 50.

Sveti misijon.

(Konec.)

Odperl pa se ti bo zdaj tudi jasen pogled v bodočnost. Sledeč pazljivo misijonskim govorom, spoznal boš dovoljno svoj vzvišeni poklic, svoj namen, za katerim ti je hrepeneti. Previdel boš, da je tvoje sercé vstvarjeno za Bogá, in da ti je prva dolžnost hrepeneti po Bogu, da boš enkrat tudi z njim v nebesih združen. Jasno boš gledal pred seboj nevarnosti, zapreke, ki so te doslej od Bogá odvrčevala, videl boš zveze, družbe, ki so te doslej na svet in njegovo poželenje priklepale. Videl pa boš tudi pred seboj pot pokore in pot križa, ternjevo, ozko, sterma, a edino pravo pot do nebes. Spoznal boš nevarnosti, ki te od nje odvrčajo, in izprosil si boš od Bogá milost, ki te bo oserčevala, da srečno premagaš vse sovražnike svojega izveličanja. Trdni sklepi porodili se ti bodo v skesanem serci, dobre misli bodo te navdale, in objela te bode sveta želja le Bogú živeti, da rešiš dušo svojo.

Kdo bi ne želel doseči vsih teh blaginj? Sveti misijon jih bode podelil slehernemu izmed nas, ako le hočemo. In kaj nam je v ta namen storiti?

Treba je, da se na ta čas izveličanja skerbno pripravimo in se svetega misijona prav pridno vdeležujemo.

3. Preden je očitno nastopil Jezus Kristus, je klical ob reki Jordanu sv. Janez Kerstnik: pripravite pot Gospodu, in opominjal je k pokori. Priprave je bilo treba takrat, priprave treba tudi sedaj, če hočeš, da pride kraljestvo božje v tvoje sercé. Pripravi se za sv. misijon po zunanje, na telesu. Opravi, kolikor mogoče, že te dni opravila, ki te čakajo za prihodnje dni, da boš ob misijonskem času odložil posvetne skerbi in trud za vsakdanji kruh. Vem, da se jih bode mnogo izgovarjalo s tem, da nimajo časa, da ne mogó pustiti svojih opravil itd., in kar je še hujše, skušali bodo s temi izgovori tudi druge za seboj potegniti. Ali, govorimo odkrito: kdor res nima časa, tudi Bog izredne pobožnosti od njega ne zahteva. Večina izmed nas pa si bode vsled previdne razdelitve časa vsaki dan pridobila priliko vdeležiti se vsaj ene misijonske pobožnosti, ali zjutraj, ali čez dan, ali zvečer. V tem storimo torej, kolikor moremo brez škode sebi in drugim, ki naše pomoči, našega dela potrebujejo. — Natančnejša pa, ker

imenitnejša bode naša priprava na duši. In to začnimo izverševati precej danes. Vsako imenitno opravilo začneja kristijan z molitvijo. Imenitno za čas in večnost nam je sveti misijon. To je v pravem pomenu besede sveti čas milosti in dobrot božjih. In če jih hočemo sprejeti za-se, in če jih privoščimo tudi drugim, prosimo jih v goreči molitvi od Gospoda, ki deli milosti in dobrote svoje onim, ki ga zanje prosijo. Koliko pač nam je prositi za-se! Treba nam pravega spoznanja svojega dušnega stanú, kesanja, pokore, stanovitosti. Odkod bomo vse to sprejeli, če ne od Bogá, od katerega vsak dober dar pride? Prosite toraj in se vam bo dalo, da bo popolno vaše veselje! — Prosimo pa tudi za druge, posebno za tiste, katerih izveličanje nam je posebno pri serci: mati za svojo posvetno hčer, oče za svojega zgubljenega sina, otroci za mlačne stariše; molimo posebno za zastarane grešnike, za tiste, ki so že na kraji pogube; molimo eden za drugega, da bomo ohranjeni.

Zraven tega pa nam bode sveta dolžnost, že kolikor mogoče pred misijonom odpraviti zadržke, ki nas od dobre spovedi odvrčajo. Skušnja namreč uči, da prav posebno zadržki, ki niso o pravem času odstranjeni, človeka tako daleč privedejo, da spoved morda za dolgo lét opusti. Imaš torej na vesti krivično, tuje blago, o skerbi da bode skoro v pravih rokah, — in lahko boš stopil k spovednici. Ti dolgo sovraštvo razjeda sercé, podaj rokó svojemu nasprotniku, — in lahko boš stopil k spovednici. Živiš dalj časa v vedni grešni priložnosti in nevarnosti, v pregrešnih zvezah itd., — raztergaj že danes te vezi hudobnega duha, odpovej se svoji dosedanji družbi — in lahko boš stopil k spovednici. Predragi! Storimo, kakor je učil zadnji prerok, Janez Kerstnik: Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove stezé, vsaka dolina naj se napolni, vsaka gora in vsak grič naj se poniža; kar je krivega, bode ravno, kar je ostrega, gladka pota. In vse človeštvo bo videlo zveličanje božje — povsodi se bodo pokazali sadovi sv. misijona.

4. Slednjič: kako se vdeležujemo sv. misijona? Glavni odgovor na to važno vprašanje bode: s pravim namenom, zato, da si očistimo svojo dušo, da se v dobrem poživimo in vterdimo. Zato ne vdeležujemo se misijona iz gole radovednosti, le prisiljeni, ali iz drugih posvetnih vzrokov. Svete reči so za svete

ljudi, ali za take, ki po svetosti vsaj hrepené. Da najdeš izveličanje, išči ga resno, marljivo, stanovitno. Zato pa skerbi, ljubi kristijan, in priporočaj tudi drugim, sebi izročeni, da se pridno vdeležujejo misijskih pridig in pobožnosti. Marsikoga, ki v začetku ni bil pripravljen za sv. misijon, je ginila in pretresla kaka pridiga, da se je nepričakovano spreobernal; zakaj močua je milost Božja o misijonih. Sveti misijon ni čas dobička telesnega, marveč dušne hrane, to pa najdemo v molitvi in premissljevatji resnic božjih. Da pa bode milost božja tudi zares našla pot v naša sercé, skerbimo pred drugim, da se dobro za spoved pripravimo. Nikar ne odlašaj do zadnjega časa; kar si sklenil, izvrši hitro! Bodi ne samo poslušalec, marveč tudi spolnovalec besede božje, in pokoj bodeš našel svoji duši, mir svoji vesti.

Preljubi! Na pragu stojimo — tako vsaj upam — nove, boljše dóbe dušnega življenja. Obdaja me veselo prepričanje, da bode marsikdo celo na smertni postelji z veseljem spominjal se misijonskega časa, ko je slekel starega človeka in oblekel novega, pravičnega in svetega. O, da bi se to pač sploh zgodilo! Zdaj je prijeten čas, zdaj so dnevi izveličanja! Verzimo torej od sebe dela temé, in oblecimo orožje svetlobe! — Sklenem z željo, da bi sveti misijon, katerega obhajamo po milosti božji, zveršil se v nas vseh dušni prid in slavo Božjo. Oblecimo Gospoda Jezusa Kristusa! To nam dodéli trojedini Bog na priprošnju preblazene Device Marije, ki je pomoč kristijanov, na prošnju gorečega misijonarja sv. Frančiška Ksaverija, farnega pomočnika sv. Jakoba apost. in vseh svetnikov božjih.

Andr. Karlin.

Čertice iz Srbije.

(Katoličan med serbskimi nekatoličani.)

(Dalje.)

Dete novorojeno kopljejo berzo v merzli vodi, kerst pa odlagajo po več dni — celo tednov; duhovščina strogo nasprotuje temu odlašanju, vendar se ta navada ne odpravi. Ko je dete kerščeno, je velika gostija, pri kateri mora tudi svečenik kerstitelj biti. Neke dneve po kerstu dojdejo stare žene, katerim narod nima očitati kaj nezakonitega; te jemljejo dete zaporedoma v naročje, ga ogledujejo, in vsaka mu predpové, kaj in kako mu bode življenje. To spominja na naše nekdanje „jeremice“ (menda „rojenice“) in „vile.“ Rekel sem pri neki taki priliki, da to „proricanje“ je prazen govor; ali berzo so mi stari, posebno žene, ugovarjali in našteváli zgodkov, da so se bojda istinito zveršili, kakoršne so jim pri koljevki (zibeli) „proricale vieštice“; a kasneje so jim to kazale majke — češ da; jaz jim na to rečem: Dragi, ako dojde 5—10 žená in vsaka mnogo i vsakoverstno poveda o detetu, kakavo da bode, kaj se mu bode v življenju dogodilo, in kakove čudi ali značaja bode; more se več ali manj obistiniti in tako dogoditi, ker vsacega človeka spremlja v življenju žalost in veselje, sreča in nesreča, zdravje in bolezen i. t. d. Vsi so omolknili, kar je znamenje, da morebiti se jim je to zdelo bolje istina, nego ono proricanje v tem smislu.

Kadar dojde v serbsko hišo znanec, prijatelj i. t. d., ali ptujec po kakem opravi, vsi domači vstanejo, moški si rokujejo in se pozdravljajo, kakor je bilo že povedano, ženska med tem donese stolac (stol) in ga po-

gerne z malo preprogo, došleca vljudno prosi, naj se vsede; sedaj ostanejo sami moški v razgovoru; ženske se vse odstranijo. Kmalo donese jedna vode s sladkorom in slivovico, na to pa černo kavo; potem ta ženska stoji z daleč s sramožljivo povešenimi očmi in čaka na strežbo. Kadar je obed ali kakova gostija, nikdar niso ženske z moškimi vred pri mizi; one jedo v kuhinji; jedna pa vedno čaka stoječa blizo vrat za dvorbo (postrežbo). —

Kakor sem že opisal izbor neveste in zaroko pri cerkveni slavnosti, kmalo potem idejo očetje ali starešini zaročencev k svečeniku, da mu to naznanijo; on jih izpraševa o vseh ženitbenih zadevah in vzrokih; ko se dogovorijo, reče jim, da naj ta ali ta dan dovedó k njemu zaročenca. Sedaj ide oče ali kdo starejših z ženinom, ravno tako nevestin z nevesto k svečeniku; ta jih izpraševa kerščanski nauk in druge ženitbene zadeve, osobito, ako se s pravo pravo voljo drug drugemu podasta v stališ sv. ženitbe. Oklici se javljajo v cerkvi tri nedelje in v občinski hiši pri sostanku vseh mož tiste občine. Ženitbenih pisem nikahih ne delajo, samo vpiše se v knjigo v občinski pisarni, da se ta dva vverstita v ženitbeni brak, *) od kod, iz ktere obitelji je nevesta. Dote ali deleža nevesta od svojega doma ne dobi nikakovega, samo obilno platnene robe in pa srebernjake (tolarje), zlate (dukate), ktere nosi slovesne čase na glavi in na persih.

Ženinovi oče ali starešina mora za devojko-nevesto dati dar njenemu očetu ali starešinu; berhkejša, izverstniša in sposobniša ko je deklina, več se mora za njo darovati, od 10—100 dukatov, ti denarji ostanejo v korist vse njene rodbine v hiši, kjer je ona doma. Ima pa nevesta ali potem žena, ko bi vdovica postala, pa bi ne mogla med moževno rodbino živeti, pravico, na svojem rojstnem domu ravno tako, kakor ostali domači, zamore nazaj domú priti; na svojem rojstnem domu vsi imajo jednake pravice; stareji je „gazda“, vendar brez ostalih možkih udov obitelji ne smé in ne more kaj storiti ali vkreniti. Iz tega sledí, da je v jedni hiši več oženjenih. Žene se verstijo v odločenem poslu, vsaki teden je jedna gazdarica, in tako se verstijo druga za drugo. Tožiti ženska pri gosposki ne more, niti velja za svedočbo (pričo).

K poroki v cerkev se peljejo v lepem svatovskem narodnem oblačilu; pri nevesti derží jeden mladeneč v vsaki roki po jedno veliko svečo voščenco; ravno tako pri ženinu; te sveče se dajo cerkvi v dar. Dospevši v cerkev, stopita ženin in nevesta pred stojalo v sredini cerkve, na katerem je slika, predstavljajoča praznovanje cerkveno v onem času; svatje ju v polokrogu obstopijo. Svečenik dojde v liturgičnem ornatu. Pjevajo se dotične molitve in evangelje o ženitnini v Kani galilejski. Blagoslovi se vino. To vino podá svečenik ženinu, ta pa nevesti, in ta zopet ženinu. Med tem govori svečenik: „Uzmita i pijta ovo blagoslovljeno vino, da budeta v pravcati ljubavi jednoga i srca jedne duše; kano jest Hrist promenio vino u svoju krvljo, tako se promenita obojica u jedni sveti brak ženitbeni, u ime Otca, i Sina, i Duha svietoga.“ Na to svečenik čita obsirni nauk o svetem zakonu in poduk življenja zakonskega; prav izverstno in tehtno je vversteno, katoliškemu nauku v tej reči popolno jednako.

Sedaj vpraša trikrat ženina: „Uzimplješ ti J. J. ovu prisutnu zaručnicu J. J. sa prostom voljom i srcem za svoju ženu po načinu Božjem i svete majke crkve.“ Ženin odgovori: „Da, tako jest, uzimpljem. Ravno tako

*) Arabska beseda — zakon, ženitvanje, iz barak — blagosloviti.

vpraša nevesto. Potem svečenik pelje ženina in nevesto okolo „svete slike“ v sredini cerkve med pjevanjem cerkvene molitve. Blagoslovi venec; vzame ta blagoslovljeni venec v roko, ga položi ženinu na glavo, potem nevesti, vsacemu trikrat; to trojno prelaganje venca z glave jednega na glavo drugzega dela v podobi križa in vmes izgovarja: „Vienčam te u ime Otca, Sina i Duha svetoga.“ Na to skleneta roke ženin in nevesta. Svečenik položi na roke konec štole, ju blagoslovi in z dotičnimi besedami zaveže v nerazvezljivi dosmertni ženitbeni brak. Blagoslovi perstana in jima ji podá z opominom k zvestobi. Zdaj pelje venčana trikrat okolo imenovane slike med pjevanjem molitev; sedaj sledijo obhodu tudi svatje. Vsi polagajo v srebernem in zlatem denarju darove na krožnik pred sliko. O sklepu čestita svečenik ženinu in nevesti vse dobro na duši in na telesu, kakor tudi svatom. Blagoslovi vse, jim dá poljubiti križ, in cerkveno opravilo je končano. Iz cerkve izšli posedajo na vozove in se vozijo na okolo po ulicah ali družih potih. Cigani pa svirajo. Svatbena gostija terpi 3—5 dni; veršijo se pri tej gostiji narodni običaji, ki so pa že v mnogih knjigah opisani.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Cesarjeva 40letnica v šolah uršulinskih.* — Konec.) Govor čast. g. kateheta A. Keržiča. Zares ljubeznjiv, vesel, prav očetovsk praznik obhajamo danes, ko se radostno spominjamo štiridesetletnega slavnega vladanja presvitlega cesarja našega Franc-Josipa I. Ravno včeraj je minulo 40 let, ko so 2. dec. 1848 naš preslavni vladar — takrat cveteč 18letni junak — zasedli cesarski prestol mogočne Avstrije, ko so v krepko roko sprejeli cesarsko žeslo preljuje naše skupne domovine. Štirideset let delavnega življenja je že za navadnega človeka preimenitna doba, kaj naj še le rečem o štiridesetletnem slavnem vladanju mogočnega cesarja! — Ni se vam toraj čuditi, če so se letos po vsem Avstrijskem, zlasti pa še po Slovenskem, takorekoč drug pred drugim skušali, kako bi lepše pokazali svojo hvaležnost in neomejeno vdanost do serčno ljubljenega vladarja. Otroška ljubezen in hvaležnost do predobrotljivega očeta je tudi nas tukaj sem zbrala, da obhajamo prekrasen družinski praznik.

O kako srečni bi bili danes, ko bi imeli tukaj pred seboj preljubljenega cesarja, ko bi mogli od blizo zreti v njegov mili očetovski obraz! Kako bi se jim iz globočine svojega serca zahvalili za vse dobro, kar smo v teku 40 let sprejeli iz njihovih predobrotljivih rok! Kako bi jim navdušeno častitali, in srečo in nebeški blagoslov voščili še za prihodnjost! Kako bi potlej radostno poslušali iz njihovih ust spodbudljive nauke in opomine, s kterimi bi nas gotovo blagovolili osrečiti v odgovoru!

Pa toliko sreče nimamo; zbrali smo se le pred lepo ozaljšano podobo milega vladarja. Vendar nič ne marajte; če tudi ne morete iz ust presvitlega vladarja samega slišati osrečujočih besedi in spodbudnih naukov, dovolj glasno nam govori prelepi zgled prevzvišenega vladarja!

Ker se o takih prilikah, kakor je današnja naša svečanost, govori le o veselju in sreči, želim zdaj tudi jaz spregovoriti besedico o sreči ter rečem: srečen so naš presvitli cesar, pa osrečujejo tudi vse svoje narode. —

Marsikteri je že rekel: „O, ko bi bil jaz cesar, kako bi bil srečen!“ Pa v svoji priprostosti gotovo ni premislil, kaj želi, kaj govori. Cesar niso že zato srečni, ker so cesar: o, cesarjevo življenje je težko življenje, polno skerbi in težav, in pa kako odgovorno pred Bogom in pred ljudmi! In veliko kraljev in cesarjev je bilo že nesrečnih na svetu. Ako pa vendar terdim, da naš avstrijski cesar so srečen mož, srečen vladar, moram imeti za to svoje dokaze in razloge.

Lansko leto nam je podala „družba sv. Mohorja“ knjižico z naslovom: „Osmero blagrov na svetu, ali dolga pridiga za kratkočasno življenje.“ V tej knjigi sem na široko razložil resnico, da le oni je zares srečen na svetu, kateri je s terdno in junaško voljo izpravil iz serca vse strasti in hudobije ter svojo dušo ozaljšal s kerščanskimi čednostmi; le oni, kateri gre po cesti, ki pelje v nebesa, gre ob nem tudi po poti, ki ga privede v časno srečo.

Ako se toraj na to edino pravo stališče postavimo, moramo po vsi pravici blagrovati in srečnega imenovati našega preljubljenega vladarja, ker vemo, kako so pobožnega serca, kako plemenitega značaja, kako dober in goreč kristijan. — Že iz otročjih let se tako ginljive reči pripovedujejo, kako so bili že takrat milega serca naš sedaj tako slavno vladajoči cesar Franc Josip. Stari oče Franc I so malega vojvoda silno ljubili ter radi seboj jemali na sprehod. Nekega dne se sprehajata blizo vojaka, ki je stal na straži. Plemenitemu dečku se vojak smili in poprosi zanj darú. Stari oče mu z veseljem dajo denar, naj ga podari vojaku. Deček ves radosten teče in ponudi denar vojaku; toda vojak na straži se ne sme zmeniti za nobeno reč, stoji kakor bi bil lesen. Žalosten priteče nazaj blagi deček; a stari oče mu rekó, naj mu da dar v telečnjak (karnistro); a tudi to se mu ne posreči, ker je premajhen. Še le tedaj, ko ga prizdigujejo, da more oddati vojaku izprošeni dar, je potolaženo dečkovo plemenito serce!

Ta dobrotljivost jim je ostala za zmiraj in se je, kakor se pri kerščanskih čednostih sploh godi, od leta do leta le še narastla. Njih blažena roka, njih zlato serce vsak dan neizmernih blagrov siplje svojemu ljudstvu; dan za dnevom nam poročajo raznoteri listi, koliko so cesar podarili za cerkve, šole, za pogorelce, po vodi poškodovanim, in za druge dobre namene. Znano je, da so že do leta 1886 iz lastne blagajnice izdali 24 milijonov! Koliko potertih serc so pa v svoji dobrotljivosti že oveselili, koliko britkih solz ubožnih vdov in sirot obrisali, koliko revežem pomagali, ne da bi bilo prišlo na dan, za kar nihče ne vé, kakor sami in Oče nebeški! In pri tem je gotovo oveseljeno njih plemenito serce, saj Jezus sam pravi: „Slajše je dajati, nego jemati.“

Ali ni tak vzvišen zgled glasen klic do nas vsih, kako moramo biti tudi usmiljenega serca. Ako boste znabiti pozneje v srečnih okoliščinah, da ne bo treba skerbeti — delati za vsakdanji kruh; o nikar ne pozabite, da jih je premnogo, ki ga nimajo, in če ne bo treba skerbeti in delati za-se, — o tedaj skerbite in delajte za druge!

Če pa kdo meni, da cesarjeve radodarnosti ne more posnemati, naj pa posnema njih druge čednosti in dobra dela. Kako delavni in natančni so v svojih težkih in preobilnih opravilih! In da bi mogli vse svoje dolžnosti natanko spolnovati, si spanje prikrajšujejo, zgodaj vstajajo in si komaj najpotrebniši počitek privoščijo. Kako redno je njihovo življenje, kako trezni in zmirlni so v jedi in pijači! Vsak petek in zapovedani postni dan postne jedi uživajo; vsako nedeljo in vsak praznik, prav dostikrat tudi ob delavnikih pri vsih svojih preobilnih opravilih hodijo k sv. maši in

sv. zakramente pogostoma v letu sprejemajo. In kako dostojno in pobožno vse to opravijo! Nikdar se ne sramujejo očitno pokazati svojega verskega prepričanja in serčne pobožnosti. — Bilo je l. 1852 na Dunaju, 8. dec., v praznik brezmadežnega Spočetja D. M. Veliko ljudi se je gnetlo po ulicah proti tako zvanemu „Praterju.“ Kar se začuje tenki glas zvončka, ki naznanja, da gredo duhovnik previditi bolnika. Premnogo ljudi se le malo, ali celo nič ne zmeni za Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, ki ga nesó mašnik bolniku v zadujo tolažbo in popotnico v večno življenje. Kar priderdrá dvorska kočija; nagloma se ustavi; iz nje stopi lepo oblečen gospod, poklekne, ko gredó mašnik memo in potem jih spremlja dalje. In ta plemeniti gospod — bili so cesar Franc Josip I. takrat še 21letni mladenič! Leta 1869 romali so naš cesar v sveto deželo. Ko pridejo že tako blizu Jeruzalema, da zagledajo mesto od daleč, stopijo s konja, pokleknejo in pobožno poljubijo zemljo, katero so nekđaj posvetile naj svetejše stopinje, — stopinje Gospoda našega Jezusa Kristusa. In v Jeruzalemu so pobožno se spovedali in sprejeli sv. obhajilo.

Glejte, tako glasno nam govori in kliče prevzvišeni zgleđ našega cesarja. Ali ni, kakor bi nam hotel vsim reči: Ne želite si tolikanj ceárske časti in cesarskih zakladov, marveč želite si cesarjevega serca, njihove plemenitosti, dobrotljivosti, pobožnosti, kerščanske vneme — in sreča vam ne bo odšla niti večna, niti časna! —

Pa naš cesar niso le samo za se tako vzvišenih misli in tako plemenitega serca, — ne iščejo le za se prave sreče; ma:več kakor solnce ni le zase svetlo in vroče, temveč razpošilja na vse strani svoje svetle in ogrevajoče žarke, enako želijo tudi naš cesar oveseliti in osrečiti vse narode, kateri so njihovi očetovski skerbi izročeni. Kakor je Zveličar rekel: „Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje serce“, enako bi smeli reči, da njih serce ni samo na Dunaju, marveč razdeljeno po vseh avstrijskih deželah! In lahko se reče, da ga ni bilo dneva v dolgih 40 letih, da bi ne bili skerbeli za srečo svojih podložnih.

O tem bi vam seveda imel veliko govoriti, pa rečem le ob kratkem: Celih 40 let so z junaško roko varovali Avstrijo pred tujimi sovražniki, ki so jo napadali od vseh strani, in avstrijska vojaščina, do ktere imajo posebno očetovsko ljubezen, je njihov ponos in strah tujcem! — 40 let so se z modrostjo prizadevali ohraniti v notranjem mir med raznimi narodi, ki so si po jeziku in navadah tako različni! — 40 let so se trudili za pravo srečo svojih narodov — še zlasti s tem, da so varovali pravo kat. vero pred raznoverstnimi sovražniki. Napadi so bili seveda večkrat hudi; vsemu zlu se niso mogli ustaviti, vendar moramo hvaležno spoznati, da so mnogo mnogo hudega odvernili, kar je po družih deželah vernike močno stiskalo ali jih pa še stiska! — 40 let so darove delili, kakor sem že poprej omenil!

Zato se danes iz globočine svojega serca zahvalimo Bogu, da nam je dal takega vladarja; goreče prosimo Boga, naj jih še ohrani mnogo let njim v veselje in zasluge, nam v tolažbo in srečo!

Še nekaj imam naročiti, predno končám. Presvitli cesar so prepovedali vse take svečanosti, ktere prizadevajo nepotrebnih stroškov; želijo pa, naj se v dobrodelne namene oberne, kar bi se odločilo za slavnost, naj se n. pr. zidajo sirotišnice, hiše za reveže, bolnike itd. Vem, da niste v takem položaji, da bi mogle tako hišo zidati; a jaz vam nasvetujem nekaj družega, kar vam ne bode prizadjalo nikakoršnih stroškov: sozidajte si vsaka v svojem sercu hišico prelepo, ozaljšajte jo vao z zlahtnimi kameni, z biseri in demanti, hočem reči —

z lepimi čednostmi in dobrimi deli po zgledu prevzvišenega vladarja! — Prepričan sem, da bi vam presvitli cesar, ko bi bili danes v sredi med nami, enake nauke in opomine dajali, če tudi ne prav po besedi, gotovo pa po pomenu take.

P e s e m.

Oj živi Bog cesarja,
Premodrega vladarja!
Ki štirideset dolgih let
Cesarstvu čast je in pa cvet.
Oj živi Bog cesarja,
Cesarja živi Bog!

Oj živi Bog cesarja,
Pobožnega vladarja!
Ki cerkvi sveti ves udan
Zmir v djanju kaže se kristjan.
Oj živi Bog cesarja,
Cesarja živi Bog!

Oj živi Bog cesarja,
Dobrotnega vladarja!
Ki potnih rok nam je darov
Za ljudstva svoja blagoslov.
Oj živi Bog cesarja,
Cesarja živi Bog!

Iz Ljubljane. (*Gospeska družba kerščanske ljubezni sv. Vincencija Pavljanskega v Ljubljani.*) Ta družba je manj znana memo družih, pa stori veliko dobrega; pečá se namreč s podporo bolnih, naj bolj ubožnih, in za žensko mladino. Kadar kaka družbenica zvé o takem bolniku, se z obiskanjem prepričajo o njegovem stanju, poskerbí se potem za zdravila, zdravnika, za postrežbo po osebah za bolnike odmenjenih, za zdravo juho, perilo, za derva, s pripomočki k plači za stanovanje. To je prava naloga te družbe; druga pa je skerb za ubožne deklice in deklince, ki so izpostavljene marsikterim nevarnostim, kakor take, ki se brez dela potikajo po ulicah. Zato ima družba pribežališče (Azil) za 30 ubožnih šolaric, ki se zjutraj snidejo, izverstno šolo dekliške ubožnice obiskujejo, dobivajo obed in južino, in do večera ostanejo pod nadzorstvom usmiljenih Sester. Tudi po zmožnosti družbe dobivajo kaj obutve, obleke in šolskih reči. — Zlo koristna naprava je tudi šivilska šola, v kateri se šoli odrasle deklice brezplačno vsak dan vadijo v šivanji, dobivajo poduk v kerščanskem nauku po preč. g. špirtuvalu J. Flis-u. Se vé, da bi družba sprejemala še veliko ubožnih otrok in mladine, ako bi imela zadosti pomoči.

Družba je imela svojo obletnico une dni v god sv. Elizabete in poročilo od 1887—1888 tega dneva. Podpirala je v tem času 120 ubožnih bolnih, in v Azilu je bilo 30, v šivilnici pa 15—20 deklic.

Konferenco ima družba vsak torek ob 4ih popoldne v stanovanji preč. g. kanonika Urbas-a, ki je družbeni vodja. Shod se prične vselej z molitvijo za žive in umerle dobronike in dobronice.

O Božiču je mladina imela spodbudno božičnico; v oktobru pa je preč. superijor oo. lazaristov Ignacij Böhm obhajal eksercicije za družbeniško osebstvo in za dobronike.

Vsaki mesec gosp. kanonik Urbas opravi eno sv. mašo za družbene potrebe in za umerle.

Stanovanje za svoje naprave itd. ima družba na Poljanah št. 32.

Predsednica je prevzviš. gospa grofinja Sofija Auerspergova; podpredsednici bar. Ana Lazarini in gospa Antonija Koslerjeva; razun teh so mnoge druge gospe

in gospodičinje v odboru, med njimi blagi kontesi Gabriela in Marijana Auerspergova, tudi več usmiljenih sester s čast. predsednico Leopoldino Hope vred.

Poročilo skazuje lepo število dobrotnikov in dobrotnic teh naprav.

Prihodkov je bilo skoz leto 2539 gld., izdajkov pa: za bolnike 1674 gld. za pribežališči brezslužbnih kerščenic, za dekliški asil in za šivilnico 723 gld. — Ostanka je 96 gld. — Bog daj družbi svoj blagoslov in obilne pomoči!

Z Iga. (*Raznoterosti mesca novembra.*) Mesec november, ki je posvečen ubogim dušam v vicah, je bil letošnje leto za našo obširno faro kaj zanimiv in zanimovan z blagoslopnimi deli.

Vsaki dan tega mesca smo ob štirih popoldne v farni cerkvi skupno molili sveti rožni venec in poslušali ter premišljevali branje iz bukvic „Pomoč dušam v vicah,“ in nato so bile litanije vseh svetnikov z blagoslovoma. Ljudstvo je marljivo dohajalo k tej pobožnosti in tudi v obilnem številu pristopalo k svetemu obhajilu za hitrejšo rešitev terpečih duš v vicah, ter si gotovo tudi pridobilo veljavnih prijateljev in besednikov v dušnih in telesnih potrebah pri Očetu nebeškem.

V tem mescu prejeli smo tudi knjige družbe sv. Mohora, ki so koristne pomembe za slovensko ljudstvo. Veličastno število udov, ki vsako leto narašča v naši fari, priča, da se pri nas ljudstvo zbuja, da hrepeni po zdravi omiki, in da nad vse ceni najzlahotnejši svetinji: vero in domoljubnost. Ravno te dve dobroti našemu narodu ohranjevati, vterjevati katoliško vero, buditi ljubezen do domovine, po dobrih knjigah širiti poduk in po kerščanski omiki peljati Slovence do višje stopinje pravega blagostanja, to naj bode družbi sv. Mohora tudi v prihodnje glavni namen. Želja in skerb na podlagi svete vere in narodne omike osrečiti ljubljani narod, naj zjedini in navduši vse stanove, da vsi skupaj složno in pogumno v zaupanju na Božjo pomoč delamo za družbo in njen neprestani razvitek. Prav močno nam je vstregla družba sv. Mohora s knjigo „Hodi za Kristusom“, in pričakujemo, da nam bode zanaprej preskerbela družba še drugih duhovnih knjig za vajo v kerščanskem življenju. Nevarnosti, ktere obdajajo verno slovensko ljudstvo, dovolj glasno kličejo na krepko delo in vzajemno brambo najsvetejših pravic, da širimo krepost, čast in blagostanje v premili domovini.

Mesca novembra je naša farna cerkev dobila tudi nove krasne orglje, ktere sta mojstersko izdelala brata Zupana v Kamni gorici; ocenjeval jih bode o božičnih počitnicah gospod Ant. Foerster. Okusno in rajsko lepo je bila farna cerkev okinčana minuli mesec, nekaj zavolj slovesnega blagoslovljenja novih orgelj, nekaj zavolj praznovanja farnega patrona sv. Martina. Preblaga grofinja Averspergova poslala je svojega vertnarja in več pomagačev, kteri so z več sto različnimi cveticami in rastlinami okinčali oltarje in stene, ter tako spremenili farno cerkev, že po zunanem v zemeljski raj. Milostni gospod prošt in vodja bogoslovnih véd dr. Leonard Klofutar blagoslovili so med obilno asistencijo v pontifikalnem ornatu najpoprej nove orglje, potem so imeli prečastiti gospod gvardijan P. Placid ginljiv, navdušen in izverstno lepo sestavljen govor o cerkveni glasbi in petji, in nato je bila pontifikalna sv. maša in po sv. maši blagoslov z Najsvetejšim. Svesto terdim, da take posebne cerkvene svečanosti navdušijo verno ljudstvo, da se bolj zvesto in z večjo ljubeznijo oklene svoje farne cerkve, ter tembolj studi in zabranjuje proteče valove brezbožnosti, nevére in vsake zlobe. Slava torej, in serčna hvala milostnemu gospodu proštu, kteri so s

tako slovesno službo božjo budili pri faranih ljubezen, navdušenost in spoštovanje do najsvetejših skrivnosti božjih in za dušni blagor.

Osem dni po tej prelepi slovesnosti obhajali smo pa „patrocinium,“ žegnanje farnega patrona sv. Martina. Tudi to nedeljo se je služba božja kaj praznično obhajala. Ob desetih so imeli slovesno sv. mašo in pridigo preč. gvardijan P. Placid, pri kteri sta stregla P. Ehrenfried in kaplan g. Julij. Zastave, vihraje z zvonika, in močni strel iz topičev naznanjal je pa okoličanom, da smo na Igu mesca novembra dve nedelji praznovali dve spodbudni in ginljivi slovesnosti. Konečno naj še naznanim, da smo mesca novembra dobili tudi novega nadučitelja in vodja naši ljudski šoli, gosp. Fr. Ksav. Trosta, kteri se nam je s poštenim svojim vedenjem v cerkvi in zunaj cerkve zelo prikupil, in se nadjamo, da bode naše šolstvo modro vodil in svoj važni posel véstno opravljal. —c.

Iz Škofje Loke. (*Cerkvene naprave in oplešave.*) Pravijo, da so Ločanje zelo pobožni ljudje. Mogoče, da je dobrih prav zelo veliko, gotovo pa tudi malopridnih ne manjka. Vsa čast se mora dati pobožnim Ločanom, ker tako zelo skerbé za lepoto cerkvá. S svojo radodarnostjo so omogočili mestnemu gospodu župniku, da je pri farni cerkvi že veliko popravil in marsikaj lepega omislil. Letos pa sta oba samostana pričela svoji cerkvi prenavljati. Tudi njima so dobri ljudje kolikor toliko na pomoč prihiteli.

Čč. oo. kapucini, kteri v mestu in vsi okolici vživajo posebno spoštovanje in zaupanje, so prezidali in več naredili kapelico „Marije Pomočnice“, ktera je za loško mesto posebno znamenita. Ob času kužne bolezni in strašnega ognja si je mesto izvolilo „Marijo Pomočnico“ kot posebno varhinjo mesta, kakor nam poveduje stari napis v kapelici: „Anno Domini 1750 S. Maria Auxiliatrix a Dominis Locopolitanis electa fuit in Patronam civitatis pro avertendis omnibus malis, praesertim peste et igne.“ V spomin na to je vsako leto drugo nedeljo mesca oktobra duhovno opravilo v kapucinski cerkvi, ktero vselej opravi mestni gospod župnik.

Kapelica je sedaj jako lepa. Znaní umetnik gosp. Ogrin je staro oltarno podobo posebno dobro popravil, na stene in obok pa je slikal dogodke iz Marijinega življenja. Prijazni kapucinski cerkvi sedaj ne manjka družega, kakor čeden tlak. Gotovo bodo dobri ljudje tudi k temu pripomogli.

Velik blagoslov za mesto in celo okolico je uršulinski samostan, kteri je silno veliko daroval in storil zadnja leta za zunanjo šolo. Letos o počitnicah pa so se poprijeli preč. gosp. oče poprave samostanske cerkvice. Izročili so tudi oni delo skušenemu mojstru, namreč g. Vurniku iz Radolice. G. Vurnik je naredil pri vel. oltarji novo, krasno oltarno mizo in kupio nad tabernakeljnom iz lepega marmeljna. Ostali oltar in dva stranska pa je jako kusno prenovil. Delo mojstra hvali. G. Tratnik je naredil za cerkev prekrasno luster, kteremu gotovo ni enacega na Gorenjskem; le v Ljubljani se s takimi zamorete ponašati. Ljudje sedaj lepote ušulinske cerkvice kar prehvaliti ne morejo. Da bi na kamnitem tlaku ne prezebovali odraščeni in učenke, ktere prostovoljno dohajajo k šolski sv. maši, so po zgledu Ljubljanskih cerkvá preskerbéli za zimo lesén tlak. Vidite, tako napredujemo tudi v Loki, a ta napredek stane precej denarja. Ljubi Bog poverni stotero vsem, kteri so kaj podarili Mariji v čast.

Cesarska slavnost se je 3. t. m. v zunanji in notranji samostanski šoli veršila kaj lepo in slovesno; 112 revnih učenk je dobilo več ali manj zimske obleke.

Sarajevo, 3. grudna. (Poterdilo in naznanila.)
Prejel sem vse, kar ste mi poslali in sicer: a) po častnih sestrah 85 gld.; b) za sv. maše od g. V. 15 gld.; c) za svete maše od g. N. 37 gld. 20 kr. Vse sem izročil v poštene roke; sv. maše se opravljajo.

Rad sem prejel za zavod „bčeri Božje ljubezni“, ktere vzgojajo in podpirajo revne otroke, kar naj bolje morejo. V zavodu imamo društvo „Marijinih otrok“, ki nam mnogo koristi, in pa bratovščino „Serca Jezusovega“; prednik te bratovščine vsacega mesca enkrat sestram, enkrat pa otrokom o presv. Sercu Jezusovem pridiguje; sestre gredó k sv. obhajilu vsaki prvi petek, otroci pa vsako prvo nedeljo v mescu. —

Knjiga: „Ljubimo Gospodina Isusa, Sina Boga živoga“ je v hervaškem jeziku že tiskana. Spisali so jo naš nadškof; prav lepa je in obsega 530 strani. Slovenski prevod se tiska in bo knjiga nekako ob koncu januarija prihodnjega leta gotova; naznanil jo bom o svojem času in jo priporočil slovenskemu narodu.

Prosim, priporočite našo „Vrhbosno.“ Kakor slišimo, ta list, ktereга izdajemo korarji verhbosenski, prav rado in veselo čitajo ne samo po Bosni in Hercegovini, ampak tudi po Dalmaciji, Hervaški in Slavoniji. Nas prav posebno veseli, pa tudi oduševljuje to, da so se ga kleriki in mladi duhovni močno poprijeli.*) Prihodnje leto bomo skušali kako mično povest čitateljem prinesiti. Gledamo na to, da ima naš list izrazen strogo katoliški značaj. Ceno smo mu kar najbolj mogoče znižali, mislim, da 3 gld. 50 nov. na leto nikakor ni preveč.

Po želji svojega nadškofa sem bil šel nekoliko misijonarit na serbsko-turško mejo, okoli 120 kilom. od Sarajeva na jug, kamor noben duhoven ne pride. Narod je ali razkolniški ali mohamedanski; domačih katoličanov ni, pač pa precej naseljenih, ne samo iz Avstrije, ampak tudi iz Albanije. O lahko si mislite, kaka čuvstva morajo napolnjevati serce duhovnu, ki od mesta do mesta, od hiše do hiše išče raztresenih in zgubljenih ovčic, pa mnogokrat neizmerno zapuščene in propadle, dostikrat pa tudi dovolj dobro obranjene najde. Tu vidi, koliko premore dobra odreja v mladosti. Kdor se je toliko obvaroval, da vsaj vsaki dan moli, lahko ga je pridobiti za sv. zakramente; a kdor ne moli, serce ima bolj terdo od kamna. No, britkosti in radosti tacega popotovanja Vam popisati ne morem, treba to skusiti.

„Hčeri Božje ljubezni“ so letos v Tuzli dozidale nov samostan in šolo; na praznik blažene Margarete Alacoque sem jim hišo blagoslovil; društvo se trudi za Bosno, naj mu Bog z obilnim blagoslovom vse poverne. Imamo tudi več Slovenk v tem društvu. Ravno v Tuzli je Slovenka iz Radolice učiteljica.

Usmiljene sestre so pa v Sarajevu lepi svoj samostan s šolo povečale, ker jim je poslopje premalo postalo. Njihov ravnatelj, moj tovarš. dr. Andr. Jagatić, je pred nekolikimi dnevi dozidani del blagoslovil.

Serčno pozdravljam Vas in vse prijatelje svoje vedno hvaležni

Dr. Ant. Jeglič.

Misijon pri sv. Jakobu je silno obilno obiskovan, govori izverstni, občinstvo močno ginjeno.

*) List se tudi pri nas precej bere in res je priporočila vreden — pri nas iz dvojnega ozira znamenit, 1. zaradi premnogih podukov in novic; 2. zaradi vaje v jugoslovenskem jeziku. Vr.

Mati Zveličarja

(po cerkveni molitvi.)

Bodi pozdravljena, sladka Devica,
Usmiljena Mati Zveličarja Ti!
Vrata nebeška — in Zgodnja Danica,
O naj Tvoj mili žar nam zasvitli!

Ljudstvo, ki padlo je v greha tamnico,
To želi vstati — se joka britkó,
Skaži se usmiljeno mu pomočnico,
Svojo dobrotno podaj mu rokó.

Stvarnika Ti si prečudno rodila,
Deva ostala prečista vselej,
Mati Zveličarja sladka in mila,
Za otročiče nas svoje iméj!

Ti, ki iz ust Gabriela prejela
Milosti polni češčenja si glas,
Tebe slavi moja duša vesela —
Grešnikov ubogih usmili se nas!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Po avstrijskih in nemških časnikih dela še zmeraj veliko šuma odlog velikega katoliškega taborja na Dunaju in vse se praša, zakaj, zakaj?.. Najberže smo katoličani še premalo tepeni. Nemški katoličani so v mnogih bridkostih in „kulturnih borbah“ dospeli do moči in do — značaja.

K sreči je shod dunajskega katol. šolskega društva 25. listop. serčnost in samosvést katoliških Dunajčanov močno povzdignil. Ta shod, kakor poročajo, se je razvil kakor nekak protest zoper odlog katoliškega vélikega taborja. Šolska katoliška družba je sicer še mlada, pa junaško-močna. Ima že 10 000 družbenikov in pridružili so se ji katoliški študentje, ter družbi „Avstrija“ in „Norika.“ Meščanstvo se začinja spominjati svojih sprednikov in se tudi približuje, enako znaten del plemstva, ki se je tudi vdeležil shoda. Ta družba je poslednji čas državnemu zboru izročila peticijo za versko šolo z 80.000 podpisi. Kakor Dunaj dobí serčnost zoper jude in judeževavce, se bodo tudi druge dežele in mesta bolj oserčevale. Čas je, da se mlačnost zbudi, da katoličani od spanja vstanemo!

Angleško. Zemljepisna družba v Manchestru je te dni imela velik shod za odpravo sužnjištva v Afriki. Družba je skor izločno-protestantska; vendar je povabila tudi katol. škofa v Salfordu in kardinala Lavigerie-a. Le-tá zaradi velike oddaljenosti ni mogel priti, pisal je pa, kako močno ga veseli, da se tudi v Manchestru pečajo za sužnje. Naznanil je to sv. Očetu Leonu in poročil družbi, kako posebno se veselí papež zaradi te zadeve, kateri podelí tudi svoj blagoslov. Shod je med branjem tega sporočila večkrat pohvalo klical in enoglasno sklenil resolucijo, v kateri se sv. Očetu zahvaluje, da so to človekoljubno djanje (odpravo sužnjištva) prvi pričeli, in zahvalil se je za blagoslov k temu početju.

Merčesni listi („Reptilienblätter“) so zelo čmerikasti, ker novi pruski kralj jih nikakor noče s tem razveseliti, da bi pristopil k framasonski družbi, ktera bi rada razdjala državo in oltar.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

(Vesoljni namen za mesec gruden (december.)

a) Glavni namen:

Kerščanska šola.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Ali znabiti ti glasovi še ne zadostujejo nas zbuditi, da stopimo na noge, se poprijemamo svojih pravic, peticijskih in volilnih pravic, in da mnogih drugih pravic tudi ne vporabljam, t. j., da s predčasno graj-ljivostjo ne motimo edinosti v lastnem šotoru ter ne žalimo v svoji gorečnosti onih, ki se po našem mnenju znabiti ne boré dosti odločno in serčno.

Po vsaki ceni pa bo imelo še svojo dobro stran, če tudi z vso gorečnostjo delamo, dokler ne bodo šoiske razmere take, kakoršne si moramo želeti. Med tem vendar moramo sami prijeti za delo ter z verskim podukom pričeti ondi, kjer je naj bolj treba. Nevedne učiti je delo kerščanske usmiljenosti, in žal, če se je sicer že tudi v tem oziru vresničila Gospodova beseda „Uboge bote vedno imeli pri sebi“; imamo jih dandanes več ko preveč. Nemile razmere so krive, da oni, katerih stroga dolžnost je, male učiti, da duhóven, stariši, da šola, kateri stariši pravico in dolžnost verskega poduka izročajo, ne morejo ali nočejo že dolgo tega storiti, kar bi morali. Pride tedaj na nas versta, da spolnujemo to kerščansko delo usmiljenosti. O splošnji sili in nevarnosti se ne vpraša, čegava prav za prav je dolžnost pomagati, temveč vsak hiti pomagat in otevat. Vsem vernim veljá klic mesca avgusta 1885 v Fuldi zbranih škofov: Zarotimo vas zaradi ljubezni Jezusa Kristusa, ne zanemarite skerbí za otroke! Vsem vernim, škofom in duhovnom in svetovnim je že leto poprej zaklical Leon XIII, da naj s kerščanskim ukom in keršč. podukom delujejo proti pogubonosni zmoti, katero si prostožidarstvo povsod prizadeva sejati z jezikom in peresom. Vsem veljá klic, možem in mladenčem, ženam in devicam, še celo onim srečnim otrokom, ki se kerščanski izrejšajo, da od obilnosti delijo svojim revnim soverstnikom v starosti. Tako je bilo v dnevih perve cerkve; tako je bilo ob času preganjanja na Japonskem, in 5. tega mesca se obhaja praznik bl. P. Hieronima od Angeljev S. J., in bl. Simona Jempe, ki je bil kot lajik verli njegov pomočnik v ozna-njevanji sv. vere, postal slednjič njegov tovarš v družbi Jezusovi in mučeniški smerti. Tako je v Kini in Indiji in po drugih poganskih deželah še sedaj, kjer so taki prostovoljni oznanjevalci desna roka misijonarjeva. In Cerkev je vedno posamezne in cela društva, ki so se zavezali, da bodo ali pridno poslušali ali pa podučevali keršč. resnice hvalila in blagoslovila ter poplačala z milostmi in odpustki. Z nobenim dragocenejšim darom se ne moremo proti koncu tega mesca približati jasli-cam nebeškega Deteta, kakor s srcem, polnim goreč-nosti za sveto podučevanje malih in z deli take goreč-nosti.

Kako zelo naj skerbé za delo ljubezni, za versko podučevanje častivci presv. Jezusovega Serca, udje molitvenega apostoljstva, in pred vsem pospeševalci in pospeševaljice, gotovo ni treba obširno pojasnovati; gotovo je tudi odveč, praviti mnoge vzroke, zaradi katerih Serce Jezusovo ta mesec na vso moč prosimo, naj našim prizadevanjem s svojim duhom naprej pride, in s svojo pomočjo jih pospešuje, ter s svojo vsemogočno milostjo

doveršuje, da v kerščanski šoli zagledamo vresni-čeno njegovo besedo:

Pustite male k meni in ne branite jim!

b) Posebni nameni:

20. *S. Amon s tovarši, voj. in muč.* Da bi se gojilo keršč. življenje po vojašnicah. Več popačenih, razposa-jenih otrok.

21. *S. Tomaž, ap.* Prospéh katoliškemu tisku. Več nevércév, na duhu bolnih, hromotnih, ostarelih in sicer oslabelih.

22. *S. Cenon, voj. in muč.* Za kerščanske in dobre učitelje našim šolam. Več labkomišljenih spreobrnjenje. Več poljedelcev in obertnikov.

23. *IV. adv. nedelja. S. Hartman.* Spodnje-bavarsko. Brikseuska škofija. Nekaj duhovnih vstanoviteljev in družb. Katoliški pisatelji.

24. *Sveti večer.* Kerščanski večerni mir. Odstra-njenje veri sovražnih časnikov in uevarnih kujig. Taki, ki so brez službe. Zadeve zaradi stanovanja.

25. *Sveti dan.* Za vero v Kristusa in ljubezen do njega. Sv. Detinstvo. Prav veliko družin. Več zavetišč za uboge in sirote.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna oseba za zdravje. — Neki zanikerni ljudje za spreobrnjenje. — Neka družina s tatinskimi in laž-njivimi otroci. — Hudo bolna za pomoč in voljno po-terpljenje, posebno priporočena. — Neki bolezní pod-veržena oseba za pomoč po Božji previdnosti in dobroti. — Ponižno priporočen bolan mož, da bi po prošnji M. B. sv. Jožefa, ss. Frančiška in Antona mu milostjivi Bog dodelil zopet ljubo zdravje. — Priporočena neka fara, da bi po Božjem usmiljenju na prošnjo M. B., sv. Jožefa, ss. Frančiška in Antona dobila pridnega župuika. Uslišanje se v zahv. naznani po Dan. — Žena priporoča nemarnega moža za poboljšanje. — Mož, že dolgo časa v hudih skušnjavah, da bi na priprošnje Naše lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in Antona, slednjič bil dušnih stisk rešen ter bi mir dosegel. Ako bomo uslišani, se po Dan. naznani zahvala. — Neka mati priporočuje otroka, ki se je na očesu ponesrečil, da bi mu pri-prošnje Naše lj. Gospé presv. Serca, sv. Antona Pad. in sv. Lucije zadobil zdravje na očesu. Zahvala se po uslišanji naznani. *) — Sestra priporočuje brata, hudo-bijam in obudnosti vdanega in ponižno prosi soude in vse vernike, da bi prav pobožno in goreče molili pre-svetim srcem J. in M. sv. Jož. — Mati priporoča zgub-ljenega sina za poboljšanje.

*) Op. Nekteri o priporočevanju v molitev nimajo pra-vega zaumeva. Dosti je, da se v „Danici“ v molitev priporoči bratom in sestram, ki za zadevno potrebo molijo, posebno pa morajo zadevni ljudje sami opravljati 9dnevnic itd. v tisti namen. Tudi je bilo še večkrat opomnjeno, da pošiljavec kake prošnje naj vredniku svoje ime razodene, če tudi v prošnjah nikogar ne naznanimo po imenu. Vr.

Zahvale.

Priserčno zahvalo izrekata dve osebe „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ za sprejeta velika dušna dobrot. *Katarina Wais, Katarina Ziller.*

Z Gorenjskega. Bila sem mnogo časa bolna, tako da mi nikaka zdravila niso pomagala. Priporočila sem se v pomoč na priprošujo naše ljube Gospe presv. Serca in sv. Jožefa. Opravljala sem tudi devetdnevnicu in ob enem uživala Lurško vodo. Kmalu se mi je na bolje obrnilo, čeravno sem mislila, da za me ni več pomoči. Bolezen se je potem vidno boljšala, tako da sem skoraj popolno ozdravela. To dodeljno milost razglasim, kakor sem obljubila, zato, da se še drugi zatekó k presveti Materi, kateri bodi priserčna zahvala za izprošeno zdravje. Ob enem prosim vse ude bratovščine, naj prosijo, da bi se moje zdravje popolno vte: dilo, ako je Božja volja. *K. G.*

Listek za raznoterosti.

Antonija plem. bar. Codelli, roj. bar. pl. Schmiedburg, je umerla 10. t. m., prevedena s ss. zakramenti, stara 79 lét, in bila je 13. t. t. m. ob 9ih dopoldne prepeljana iz Ljubljane v Kamnik, ter ondi položena v družinske rake. Bog ji daj večni mir.

Océna slovenskih knjig za mladino in ljudstvo. Spisal Ant. Keržič. — Marsikdo je v zadregi, kako knjižico bi kupil otrokom za Božič, za novo leto, za god itd., ker pod naj mičušim naslovom se velikrat skriva smertni strup. Omenjena knjižica (v katol. bukvarni) našteva lepo število knjižic, ki so dobre in koristne za mladino, pa tudi svarí pred kužljivimi. Kdor tedaj hoče kaj primérnega kupiti, mu pomaga omenjena knjižica, da bo dobro zbral!

Naših dijakov več, kakor smo že omenili, je šlo letos v semenišča, in sicer nekaj v Ljubljani, nekteri tudi v sosednje škofije; njih precej pa, kolikor vemo, je sprejetih v razne samostane. — Troški tedaj za dijake niso zgubljeni, kateri, res da, niso majhni; za pretečeni mesec november n. pr. je bilo samo v ljudski kuhinji od 114 mladenčev plačati 187 gld. 32 kr., in v vsem precej čez 200 gld. Čast in poštenje našim dobrotnikom! —

Prešnjo nedeljo so bili običajci ljudske kuhinje v slavo cesarjeve 40letnice prav lepo pogostovani z jedmi in s pijačo. Zgodilo se je to na prizadevanje g. vodja stotnika Hübschmanna, kateri je o tej priliki imel prav navdušen govor v slavo presvitlemu cesarju. Gospodje in gospé tega odbora so res posebne hvale vredni, ker veliko storé in se trudijo za našo mladino. Bog plačaj dobrotnikom in dobrotnicam s časnimi in večnimi blagri!

Od sv. Gregorija. Pri nas se je ustanovila podružnica III. reda. Ljudje prav pridno pristopajo v tretji red; Bog daj obilno blagoslova! Ta red res prav lepo napreduje. Pervo adventno nedeljo sem ga ljudem priporočal, in do danes se jih je že oglasilo 12 oséb.

Duhovske konferencije bodo prihodnje leto pričeli v Goriški nadškofiji, kakor naznanuje ondotni „Folium periodicum“ št. 11. V vsaki dekaniji imate biti saj dve konferenci vsako leto, v mestu Gorici pa po večkrat. Naj pripravniši dnevi utegnejo biti: sreda ali četrtek po velikonočni osmini, pa sreda ali četrtek po zadnji nedelji v avgustu. Omenjeni list določuje bolj natanko način teh posvetovanj.

Omenjena številka ima med drugim izversten pedagoški spis o ženskega spola odgoji in o Evah današ-

njega časa: „Jure merito saeculum nostrum muliebre dixerim.“ — Tolle, lege.

Odhod misijonarjev. Iz Terata je sv. Lukeža dan proti Aleksandriji odrinilo več misijonskih oseb, namreč: Č. g. Serafin Šmidt, duhovcu iz škofije Metz, in čast. redovnice sestre, imenovane Pie mm. della Nigrizia iz Verone: Diomira Vai iz Mantove, Karolina Milani iz Milana, Auuncijata Harman, iz Trienske škofije.

Nauk starinarjem, prekupovavcem, „tandlarjem“... Mladi potepuhi in drugi tatovi kradejo po hišah, po cerkvah in kjer morejo kaj odtergati — vsako naj manjši stvar ugrabijo, ukradejo in odnesejo. —

Vi tedaj, ne kupujte tacih reči od potepuhov, goljufov, tatov in grabežev — nikar in nikar ne kupujte, nikakor ne, ako načete z njimi vred pogubljeni biti! Tat in prekupovalc — oba sta enaka tatova, in tatovi ne bodo posedli Božjega kraljestva. In tacih nesramnih tatov, goljufov, lažnikov se plazi veliko po Ljubljani, posebno mladih. Celó po cerkvah kradejo taki volkovi z grabljivimi kremplji!

† V Lincu je 26. okt. umerl preč. g. baron Karol Eberl, častni kanonik in bivši špirtuval v ondotnem duhovskem semenišču. Gg. božjepotnikom v Jeruzalem l. 1866 bodi še posebno priporočeno v molitev, ker bil je naš vodnik ali „prezident.“ R. I. P.

V Berlinu se večkrat v naj višjih vladnih krogih sliši govoriti: „Da bi pač brez šuma mogli poklicati nekaj jezuitov, da bi med veliko množico imeli misijone itd., ter ljudi zopet h kerščanstvu zavernili!... Jezuiti se ne pečajo za politiške zadeve, njihovo življenje je posvečeno reševanju neumerjočih duš, in ta namen dosega s pridiganjem, spovedovanjem, z misijoni, in z drugimi pobožnostmi, z verskimi bratovščinami in vednostno odgojo mladine. To je resnica o jezuitih, in kdor jezuite obrekuje, za njega je pisana osma zapoved: „Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega,“ in čaka ga kazen za prelomljenje te zapovedi ravno tako, kakor če kdo drugi išče bližnjemu upleniti poštenje in dobro ime... (Tako piše „Kath. Sonntagsbl.“ v Stuttgartu.)

Dobrotni darovi.

Za misijonsko hišo v Kočevji: Preč. in čast. gg.: Uršulinski spovednik Mat. Jeriha 5 gld. — Katehet Simon Zupan 5 gld. — Župnik Bononi 2 gld. — Fr. „Sredhribar“ 2 gld. — Župnik B. Bartol 5 gld. — Ekspoz. L. Rožman 5 gld. — Župnik Stan. Šranc 5 gld. — Župnik Bl. Artelj 2 gld. — M. Terček 5 gld. (Drugi dar. o tem prih.)

Za zidanje nove farne cerkve ss. Fabijana in Sebastijana v mestu Kočevskem: Preč. g. župu. Fr. Karun 15 gld.

Za sirotišnico v Kočevji so darovali p. n. gg.: Jožef Marušič, častni kanonik v Gorici, 10 gld. — Fr. Karun župnik 15 gld. — Jožef Borštuar, kaplan v Škocjanu, 10 gld. — Mstaj Markič, duhovnik v Golacu v Istri, 2 gld. — Jan. Ažman, župu. na Dovjem, 5 gld. — M. P. 100 gld. — Eden, ki je sklenil obhajati svoj god tako-le: 1 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. V. — e v K.: Zarad ss. maš oddali k cerkvi Jezusov. presv. Serca; — drugo je v D. — K — r v Št. V.: Vaša „Žalostinka“ razodeva Vaše lepo srece, vendar za natis je premalo zrela. Pozdravljeni! — G. G. na D.: Prav lepa hvala! Vse dobro in prav pride, prej ko moč. — „J. J.“ Reč, ki jo naznanjate, je važna, vrednik mora imeti poročstvo za-se, zato — ne za „Danico“ (v katero lahko pride samo par čerk), ampak za vrednika je potrebno Vaše ime, da ne dela lahkomišljeno v tacih rečeh; tudi bodite zagotavljeni, da vrednik zase obrani, kar kdo želi, da naj se ne razširja, bodi si ime ali druge zadeve.